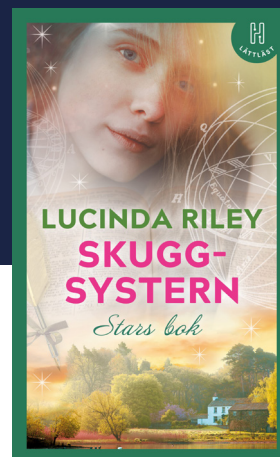

Lärarhandledning

Skuggsystem - Stars bok

Lucinda Riley

Ämne:

Svenska och svenska som andraspråk

Årskurs:

Gymnasiet, komvux grundläggande och gymnasial nivå, SFI

Antal lektioner:

2-10

Om handledningarna:

Till boken *Skuggsystem*. Stars bok finns förutom denna handledning en **elevhandledning**. Elevhandledningen kan eleverna arbeta med på egen hand eller tillsammans med andra. Vill man kan också hela eller delar av elevhandledningen vara grund för ett gemensamt klassarbete med boken.

I denna lärarhandledning presenteras kort boken och författaren. Därefter ges förslag på hur *Skuggsystem - Stars bok* kan introduceras, förslag på gemensam läsning och en avslutande diskussionsuppgift.

Handledningarna är gjorda av Jenny Edvardsson, www.jennyedvardsson.se.

Förmågor

Svenska gymnasiet/komvux gymnasial nivå

- ▶ Kunskaper om centrala svenska och internationella skönlitterära verk och författarskap samt förmåga att sätta in dessa i ett sammanhang.
- ▶ Kunskaper om genrer samt berättartekniska och stilistiska drag, dels i skönlitteratur från olika tider, dels i film och andra medier.
- ▶ Förmåga att läsa, arbeta med och reflektera över skönlitteratur från olika tider och kulturer författade av såväl kvinnor som män samt producera egna texter med utgångspunkt i det lästa.

Svenska komvux grundläggande nivå

- ▶ Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- ▶ Läsa och analysera skönlitteratur och sakprosa för olika syften.
- ▶ Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.

Svenska som andraspråk gymnasiet/komvux gymnasial nivå

- ▶ Förmåga att kommunicera i tal och skrift och anpassa språket till ämne, syfte, situation och mottagare.
- ▶ Förmåga att använda ett rikt ordförråd på ett sätt som är relevant för sammanhanget.
- ▶ Förmåga att läsa och reflektera över skönlitteratur i skilda former och från olika delar av världen.

Svenska som andraspråk komvux grundläggande nivå

- ▶ Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- ▶ Välja och använda språkliga strategier.
- ▶ Läsa och analysera skönlitteratur och sakprosa för olika syften.
- ▶ Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.

SFI

- ▶ Att läsa och skriva svenska.
- ▶ Att tala, samtala, läsa, lyssna och förstå svenska i olika sammanhang.
- ▶ Att anpassa språket till olika mottagare och situationer.

Boken

Skuggsystemen, den tredje boken i serien, handlar om Star som hela livet levit i skuggan av sin dominanta syster CeCe. Ledtråden Star fått från sin adoptivfar Pa Salt tar henne till ett charmigt antikvariat i London. Där inser Star att hon har en koppling till Flora, en självständig kvinna som levde för hundra år sedan i England. Floras livshistoria inspirerar Star att våga gå sin egen väg och öppna sitt hjärta för kärlek.

Författaren

Lucinda Riley föddes på Irland och efter en tidig karriär som skådespelerska, skrev hon vid 24 års ålder sin första bok. Hennes romaner har översatts till 37 språk, sålts i 30 miljoner exemplar samt legat på både New York Times och Sunday Times bästsäljarlistor.

De sju systrarna-serien, som handlar om adopterade systrar och är inspirerad av legenden om stjärnkonstellationen Plejaderna, har blivit ett globalt fenomen. Serien toppar bästsäljarlistorna runtom i världen och har sammanlagt sålts i över 15 miljoner exemplar.

Inför läsningen

Inled med att kort berätta om serien De sju systrarna. Då denna del handlar om att våga gå sin egen väg kan det vara intressant att låta eleverna fundera över detta. Ställ frågor som:

- ▶ Vad krävs för att man ska våga gå sin egen väg och bli den man vill vara?
- ▶ Vad kan hindra en människa från att bli den hon vill vara?

Dessa frågor kan sedan diskuteras efter att boken är läst men då utifrån bokens huvudperson (se under rubriken Efter läsningen).

Under läsningen

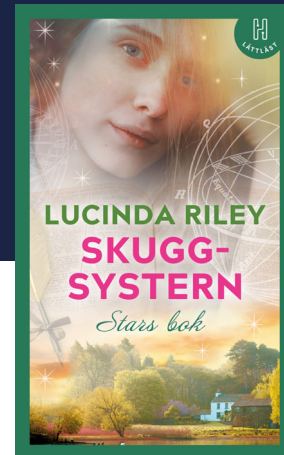
Läs boken tillsammans i klassen. Dela upp läsningen i etapper och kom överens om när de olika kapitlen ska vara lästa. Under läsningen kan eleverna få skriva reflektionsloggar. Styr loggarna så att de handlar om starka händelser eller starka meningar. Med starka händelser och meningar menas sådant som väcker tankar och känslor hos eleverna eller sådant som är särskilt viktigt för handlingen. Loggarna kan sedan användas som utgångspunkt för samtal i smågrupper. Ha samtal med jämna mellanrum. Fånga då tillsammans upp bokens handling.

Reflektionslogg

Reflektionsloggen kan vara digital eller göras på ett papper. Den kan exempelvis se ut så här.

Text Här skriver du in starka händelser eller starka meningar, alltså sådant som väcker starka känslor hos dig eller som är viktiga för bokens handling	Tanke Här skriver du in dina tankar/känslor kring de starka händelserna eller de starka meningarna.

Elevhandledning

Skuggsystem - Stars bok

Lucinda Riley

Boken

Skuggsystem, den tredje boken i serien, handlar om Star som hela livet levt i skuggan av sin dominanta syster CeCe. Ledtråden Star fått från sin adoptivfar Pa Salt tar henne till ett charmigt antikvariat i London. Där inser Star att hon har en koppling till Flora, en självständig kvinna som levde för hundra år sedan i England. Floras livshistoria inspirerar Star att våga gå sin egen väg och öppna sitt hjärta för kärlek.

Författaren

Lucinda Riley föddes på Irland och efter en tidig karriär som skådespelerska, skrev hon vid 24 års ålder sin första bok. Hon har skrivit många romaner och de har översatts till 37 språk, sålts i 30 miljoner exemplar samt legat på både New York Times och Sunday Times bästsäljarlistor.

Textfrågor ?

Till boken finns frågor till alla kapitel, samlade för två eller tre kapitel åt gången.

Star

Juli 2007, London

Kapitel 1, 2 och 3 (sida 6–41)

1. Star och CeCe är olika. Beskriv deras olikheter.
2. Inskriptionen som Pa lämnade till Star var denna: "Eken och cypressen kan inte växa i varandras skugga" (sida 12). Vad tror du att Pa menade med denna text?
3. Star bestämmer sig för att söka sitt ursprung. Var börjar hennes sökande?
4. Vilka är Orlando, Mouse, Marguerite och Rory?
5. Mouse säger till Star "Du kanske är ännu en gökunge i det High Wealdska boet" (sida 36). Vad kan han mena med det?

Flora

April 1909, Esthwaite Hall, Lake District

Kapitel 4, 5 och 6 (sida 44–66)

1. Vem är (var) Beatrix Potter?
2. Flora tar häst och vagn för att handla. Det var inte så vanligt att en fin fröken fick åka på egen hand för att handla. Varför får Flora göra det?
3. Archie berättar att han är förälskad i Flora. Han säger också att han måste ordna med en sak och att Flora ska vänta på honom och lita på honom oavsett vad hon hör (s. 58). Vad tror du det är Archie måste ordna och vad tror du det är som han tror folk kommer att prata om?
4. Flora måste flytta och börja arbeta. Vad beror det på och vad ska hon arbeta med?

Kapitel 7-9 (sida 67-81)

1. En gäst, som ingen förutom Mrs Keppel får träffa, kommer till huset. Varför får ingen mer än Mrs Keppel träffa gästen tror du?
2. Flora älskar Archie men säger ändå till honom att han ska gifta sig med hennes syster.
  - a. Vad beror det på?
  - b. Hur hade du gjort om du varit Flora? Hade du struntat i din syster och gift dig med mannen du älskade (Archie) eller hade du tyckt att det var viktigare att han höll sitt ursprungliga löfte till Aurelia?

Kapitel 10-11 (sida 82-92)

1. Flora får träffa den hemliga gästen. Det visar sig att det är Englands kung. Varför vill han träffa Flora, tror du?
2. Vem är Floras biologiska mamma och pappa?

Star

Oktober 2007, High Weald Kent

Kapitel 12-14 (sida 96-112)

1. Bokhandeln måste säljas och Orlando blir knäckt. När han får höra att Star kan tänka sig börja arbeta för Marguerite avskedar han henne. Varför gör han det?
2. Star väljer att ljuga för CeCe. Hon säger att hon är sjuk och stänger in sig i gästrummet.
  - a. Har du någon gång ljugit för att slippa träffa någon som du just där och då inte orkar med att träffa?
  - b. Hade Star kunnat göra på något annat sätt för att slippa ljuga?

Kapitel 15-16 (sida 113-124)

1. Vad är epilepsi för något?
2. CeCe gillar inte att Star arbetar för Orlando. Hur märker man det i texten?

Flora

Februari 1919

Wynnbrigg Farm, Lake District

Kapitel 17-20 (sida 128-149)

1. Beatrix Potter kommer med en ovanlig gåva till Flora. Vad är det hon har med sig?
2. När Aurelia dör ber hon Flora ta hand om dottern och maken. Tycker du att Aurelia gör rätt när hon ber Flora om detta?
3. Teddy gör en kvinna gravid men vägrar erkänna att han är pappan. Tror du att det var och kanske fortfarande är vanligt att män inte vill känna vid sina barn?
4. Flora hjälper kvinnan som är gravid.
  - a. Vad är det hon kräver i gengäld?
  - b. Tycker du att Flora gör rätt som hjälper henne?
  - c. Tycker du att Flora hjälper henne på "bästa" sätt eller skulle hon ha kunnat hjälpa till på annat sätt?

Star

November 2007

High Weald, Kent

Kapitel 21-23 (sida 152-167)

1. Star får reda på mer och mer om sitt förflutna. Vad är det hon har fått fram så här långt?
2. Vem är Lucy Charlotte?
3. Star får träffa sin biologiska mamma. Star får också en förklaring till varför hennes mamma inte letat efter henne. Vilken är förklaringen?

Kapitel 24–26 (sida 168–191)

1. I kapitel 24 får Star reda på en hel del om Mouse, hans tidigare liv och vad han känner just nu. Vad är det han berättar för Star?
2. CeCe åker iväg. Vart tror du hon har åkt?
3. Vem är det Star tycker sig se när hon är i Norge?
4. På sidan 190 säger Mouse: ”när jag fick höra ditt namn blev jag övertygad om att vårt öde stod skrivet i stjärnorna”. Vad menar han med det?

CeCe

December 2007

Heathrow flygplats, London

Kapitel 27 (sida 194–)

1. Vilken är anledningen till att CeCe åker iväg?
2. CeCe tycker sig se ett bekant ansikte på flygplatsen. Vem kan det vara?

Diskutera med andra eller skriv individuellt

I denna uppgift ska du få möjlighet att få fundera vidare kring boken som du precis läst. Frågorna kan du diskutera med andra eller besvara skriftligt på egen hand.

1. Vad handlar boken om?
2. Vilket är bokens tema?
3. Har boken ett budskap? Vilket är i så fall det?
4. Vilken stämning är det i boken? Är det en glad, en spännande, en sorgsen eller en läskig stämning?
5. Vad tycker du om bokens titel? Passar den till handlingen?
6. Vilka personer är viktiga för handlingen?
7. Vilka platser är viktiga för handlingen?
8. Vilka föremål skulle du säga är viktiga för handlingen?
9. Om du fick nämna tre viktiga händelser från boken. Vilka tre skulle det vara?

10. Hur börjar boken? Varför tror du att författaren valt att inleda boken på detta sätt?
11. Hur slutar boken? Varför tror du att författaren valt att avsluta boken på detta sätt? Tycker du att boken slutar på ett bra sätt?
12. Vilka frågor skulle du vilja ställa till huvudpersonen?

Grammatik och språkriktighet (främst för Sfi) **Aa**

I denna uppgift ska du arbeta med styckeindelning. I textutdraget, hämtat från boken, är alla styckeindelningar borttagna. Det blir din uppgift att sätta ut dem på nytt. Du kan antingen markera med två streck // i texten eller på ett papper skriva upp börjorna på de meningarna som inleder nya stycken.

Utdrag ur boken

Egentligen var vi väldigt olika. CeCe var kort, mörk och stadig. Jag var lång, ljus och mager. Men framför allt var vi olika personligheter. Jag älskade att läsa, skriva, laga mat och odla. Jag hade lätt i skolan och blev antagen till universitetet i Cambridge. CeCe hade dyslexi och fick kämpa hårt i skolan. Hennes betyg räckte till en plats vid universitetet i Sussex. Så det var där vi båda läste eftersom jag inte kunde lämna CeCe ensam. Men CeCe hoppade snart av. CeCes passion var konst. Hon målade och fotograferade. Just nu tillverkade hon enorma installationer av skräp. Vi hade rest över hela världen tillsammans. Nu skulle CeCe gå på konstskola i London. För CeCe var det självklart att jag skulle bo med henne. Själv hade jag börjat längta efter något annat. Men jag visste inte vad det var än.

Efter läsningen

Eleverna fick inledningsvis fundera över vad som krävs för att man ska våga gå sin egen väg. När boken är läst kan man knyta an till de inledande frågorna men göra det utifrån huvudpersonen. Låt eleverna, först enskilt och sedan i grupp, få diskutera frågorna:

- ▶ Vad krävdes för att bokens huvudperson Star skulle våga gå sin egen väg och bli den hon ville vara?
- ▶ Vad var det som tidigare hade hindrat henne?